

MÓDSZERTANI ÚTMUTATÓ ÉS FOGALOMTÁR

A VÁDKÉPVISELETI INFORMATIKAI RENDSZERHEZ

Szerkesztette:
Legfőbb Ügyészség Informatikai Főosztály
Budapest, 2022

I. AZ ADATGYŰJTÉS CÉLJA

A Vádképviseleti Informatikai Rendszer (VIR) az ügyészség saját statisztikai adatgyűjtése.

Az adatgyűjtés célja, hogy a bíróság elé kerülő büntetőügyekben mérhető legyen a kifejett ügyészi tevékenység, az adatok folyamatos feldolgozásával nyert információk lehetőséget teremtsenek kriminálpolitikai elemzések lefolytatására, segítséget nyújtson az ügyészség irányításához, az ügyészi munkához, illetve a szolgáltatott információk jogalkotási és jogalkalmazási döntések során is felhasználhatók legyenek.

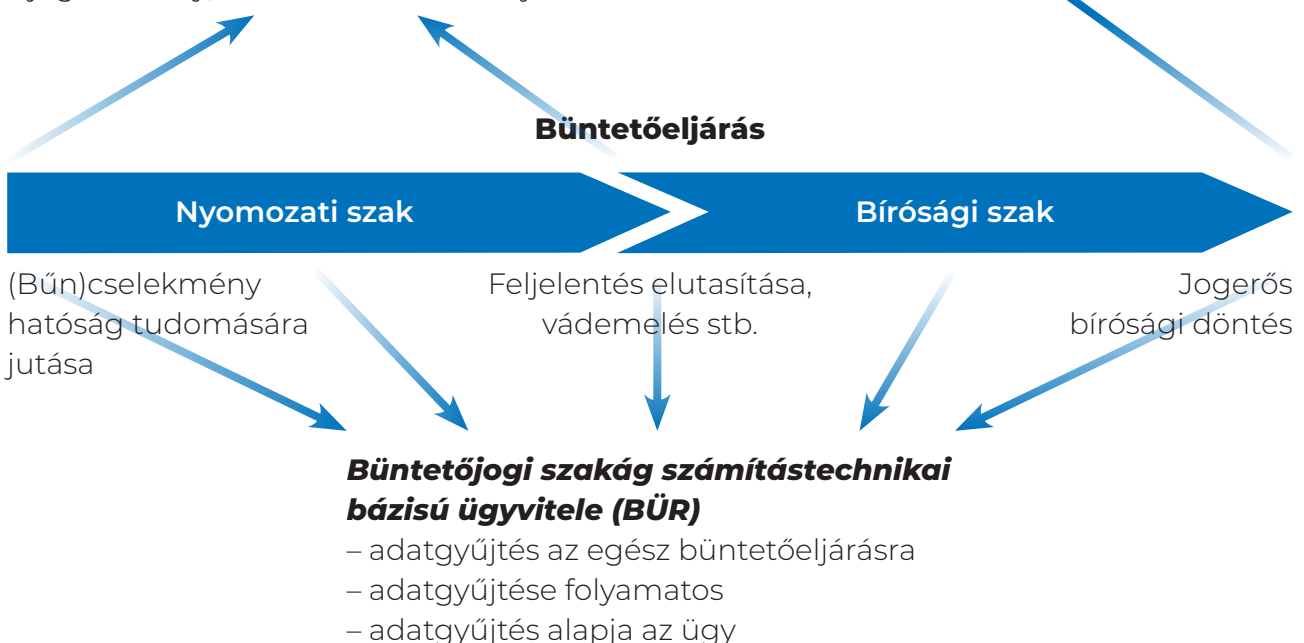
A Vádképviseleti Informatikai Rendszer elhelyezése az ügyészségi statisztikai rendszerek körében

Egységes nyomozó hatósági és ügyészségi bűnügyi statisztika (ENyÜBS)

- adatgyűjtés a nyomozati szakról
- adatgyűjtése a nyomozás kezdetekor és befejezésekor
- megfigyelési egységei a cselekmény, az elkövető, a sértett, az eljárás alá vont jogi személy, valamint a büntetőeljárás

Vádképviseleti Informatikai Rendszer (VIR)

- adatgyűjtés a bírósági szakról
- adatgyűjtése a jogerős bírósági döntés megszületésekor
- adatgyűjtés alapja a vádlott

A VIR 1983. január 1. napjával kezdte meg működését. A büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény 2003. július 1-jei módosításától kezdődően dinamikus (göngyölített) adatbázissal működik, ezért visszamenőlegesen eddig az időpontig lehetséges a közvetlen adatszolgáltatás.

A VIR 2003. július 1-jét követően is többször módosult, részben a jogszabályi változásokra, részben a felhasználói igényekre tekintettel.

Az adatgyűjtés jelenlegi alapja a Vádképviseleti Informatikai Rendszer bevezetéséről szóló 16/2007. (ÜK. 12.) LÜ utasítás, valamint a Vádképviseleti Informatikai Rendszerről szóló 2/2013. (VI. 30.) együttes főov. körlevél. Az adatgyűjtést szabályozza továbbá a hivatalos statisztikáról szóló 2016. évi CLV. törvény, az Országos Statisztikai Adatfelvételi Program kötelező adatszolgáltatásairól szóló 388/2017. (XII. 13.) Korm. rendelet, valamint az ügyészség statisztikai tevékenységéről szóló 10/2021. (IX. 17.) LÜ utasítás.

II. AZ ADATGYŰJTÉS MEGFIGYELÉSI EGYSÉGEI ÉS IDŐSZERŰSÉGE

Az adatgyűjtés elsősorban az ügyész büntetőbíróóság előtti tevékenységére terjed ki, de tartalmaz adatokat a jogerős bírósági döntéssel kapcsolatban is.

Az adatgyűjtés azokról a terheltekről tartalmaz adatokat, akikkel szemben jogerős bírósági döntés született. Az adatgyűjtés a jogerős bírósági döntés megszületését követően, elektronikus úton, vádlottanként kitöltendő „Vádképviseleti” („V”) lap felhasználásával történik.

Az adatbázisból évente készítünk kiadványokat „A büntetőbíróóság előtti ügyészi tevékenység főbb adatai” címen. Ezeket a kiadványokat az országos adatok mellett összeállítjuk a fiatalok, a külföldi elkövetőkre, a nyomozó ügyészségekre és a közlekedési bűncselekményekre vonatkozóan.

A VIR adatgyűjtés a terhelttel szemben hozott jogerős bírósági döntés megszületését követően történik. (A terhelt az, akivel szemben a büntetőeljárás folyik. A terhelt a nyomozás során gyanúsított, a bírósági eljárásban vádlott, a büntetés-végrehajtás során elítélt.)

Amennyiben a „V” lapot kitöltő ügyészségi alkalmazott (a továbbiakban: kitöltő) hivatalosan tudomást szerez a jogerős bírósági döntés megszületéséről, a „V” lap meghatározott mezőjének kitöltésével (**jogerősítés**) jelzi, hogy az adatlap kitöltése befejeződött. Ezt követően a „V” lapon rögzített adatok egy számítástechnikai eljárás segítségével a következő napon bekerülnek a központi adatbázisba.

Az **adatgyűjtés megfigyelési egysége** a vádlott. Erre figyelemmel a kiadványok tábláinak túlnyomó többsége is vádlottak szerinti bontásban tartalmazza az adatokat. (Azon oszlopok, illetve táblák esetében, melyek úgyszerként bontásban tartalmazzák az adatokat, ez feltüntetésre kerül.)

Az **egyedi lekérdezéseket** a lekérdezés időpontjáig jogerősített „V” lapok alapján véghezvük. Ennek során az adatokat a jogerős bírósági döntés kelte, illetve jogerőre emelkedése alapján is összeállíthatjuk.

III. A KIADVÁNYOK ALAPVETŐ FOGALMAI, ILLETVE MÓDSZERTANI MAGYARÁZATA

A kiadványainkat az adott évben jogerősített „V” lapok adatai alapján állítjuk össze.

Megvádolt személy: akiről a tárgydőszakban jogerősített „V” lapot állítottak ki.

Vádlottak száma, akiknek ügyében elsőfokú tárgyalás volt: nem tartalmazza azoknak a számát, akikkel szemben büntetővégzéssel (tárgyalás mellőzésével) hoztak jogerős határozatot, akik egyezséget kötöttek (lemondtak a tárgyalásról), akikkel szemben a bíróság az előkészítő ülésen hozott jogerős határozatot, továbbá akiknél a tárgyalás előkészítése során az eljárást megszüntették, illetőleg akik esetében a tárgyalás előkészítése során hoztak marasztaló ügydöntő határozatot.

Fiatalkorúak ügye: az a büntetőügy, amelyben a vádlott, illetve több vádlott esetén valamelyik vádlott fiatalkorú volt a bűncselekmény elkövetése idején, függetlenül attól, hogy a büntető ügyben a bíróság az általános vagy a különös illetékességi szabályok szerint járt el.

Eredményes a fenntartott vagy módosított ügyészi fellebbezés azokban az esetekben, amelyekben az egyes másodfokú ügyészi indítványokra a másodfokú bíróság az alábbi határozatok valamelyikét hozta:

MÁSODFOKÚ ÜGYÉSZI INDÍTVÁNY	MÁSODFOKÚ BÍRÓSÁG HATÁROZATA
Hatályon kívül helyezés	– az ítéletet hatályon kívül helyezte az ügyészi indítvánnyal egyezően
Helybenhagyás	– az ítéletet helybenhagyta
A tényállás kiegészítése, helyesbítése	– a tényállást kiegészítette, helyesbítette
Eltérő tényállás megállapítása	– eltérő tényállást állapított meg – hatályon kívül helyezés megalapozatlanság miatt
A minősítés megváltoztatása	– a minősítést megváltoztatta
A büntetés enyhítése	– a büntetést enyhítette
A büntetés súlyosítása	– a büntetést súlyosította
Egyéb rendelkezés vagy az indoklás megváltoztatása	– az ítélet egyéb rendelkezését vagy az indoklást megváltoztatta
Bűnösség megállapítása további bűncselekményekben	– bűnösség megállapítása további bűncselekményekben
Felmentés helyett bűnösség megállapítása	– felmentett vádlott bűnösségét megállapította – az ítéletet hatályon kívül helyezte
Részfelmentés helyett bűnösség megállapítása	– részben felmentett vádlott bűnösségét megállapította – a büntetést súlyosította

MÁSODFOKÚ ÜGYÉSZI INDÍTVÁNY	MÁSODFOKÚ BÍRÓSÁG HATÁROZATA
Bűnösség helyett felmentés	– a vádlottat felmentette – a vádlottat részben felmentette – az ítéletet hatályon kívül helyezte
Részfelmentés	– a vádlottat felmentette – a vádlottat részben felmentette – az ítéletet hatályon kívül helyezte
Megszüntetés helyett bűnösség megállapítása	– megszüntetés helyett a vádlott bűnösségét megállapította – az ítéletet hatályon kívül helyezte
Részmegszüntetés helyett bűnösség megállapítása	– részmegszüntetés helyett a vádlott bűnösségét megállapította – az ítéletet hatályon kívül helyezte
Bűnösség helyett megszüntetés	– az eljárást megszüntette – az eljárást részben megszüntette – az ítéletet hatályon kívül helyezte
Részmegszüntetés	– az eljárást megszüntette – az eljárást részben megszüntette – az ítéletet hatályon kívül helyezte
Szülői felügyeleti jog megszüntetése	– szülői felügyeleti jog megszüntetésére tett indítványnak helyt adott
Polgári jogi igény elbírálása	– polgári jogi igény elbírálására tett indítványnak helyt adott
A Be. 590. § (5) bek. alapján	A Be. 590. § (5) bek. alapján

Azokban az esetekben, amelyekben egy fellebbezés kapcsán több ügyészi indítványt is tettek, a fellebbezés egy indítvány eredményessége esetében már eredményes fellebbezésként kerül elszámolásra.

A megalapozatlanság miatt bejelentett ügyészi fellebbezés eredményes azokban az esetekben, ha azt a másodfokon eljáró ügyész nem a vádlott javára tartotta fenn, továbbá a másodfokú bíróság az ítéletet hatályon kívül helyezte vagy a tényállást kiegészítette, illetve helyesbítette, esetlegesen eltérő tényállást állapított meg.

A kiadványoknak a **büntetésekkel és intézkedésekkel kapcsolatos adatait** tartalmazó táblázatok értékelése során az alábbiakat is figyelembe kell venni:

- egy-egy vádlottal szemben a bíróság több büntetést is kiszabhat, illetőleg több intézkedést is alkalmazhat, ezért a büntetések és intézkedések együttes száma meghaladhatja a vádlottak számát,
- halmazati büntetés kiszabása esetén a táblázatban megjelölt büntetés vagy intézkedés a halmazatban szereplő valamennyi bűncselekmény miatt kiszabott büntetés, vagy alkalmazott intézkedés.

A kiadványoknak a **váderedményességre** vonatkozó táblái kapcsán az alábbiakat kell figyelembe venni:

A vádat akkor tekintjük eredményesnek, ha

- a bíróság a vádlottal szemben legalább egy bűncselekményben marasztaló ítéletet hozott, vagy
- a bíróság valamennyi, vád tárgyává tett bűncselekmény vonatkozásában felmentő vagy megszüntető határozatot hozott, de ezek között van legalább egy az alábbi felsorolásokból:

Felmentés:

- ▶ felmentés mellett szabálysértés megállapítása
- ▶ felmentés mellett szabálysértés megállapítása ügyészi indítvánnyal egyezően
- ▶ felmentés mellett a bíróság kényszergyógykezelést rendelt el
- ▶ felmentés mellett a bíróság kényszergyógykezelést rendelt el ügyészi indítvánnyal egyezően

Megszüntetés:

- ▶ elbírálás mellőzése
- ▶ elévülés bírói szakban
- ▶ megrovás alkalmazása előkészítő eljárásban
- ▶ tartás elmulasztása miatt indított ügyben
- ▶ kábítószer birtoklása
- ▶ a Be. 832. § (2) bekezdés alapján
- ▶ egyéb ok

A büntetőeljárások időtartamára vonatkozó táblázatokban a büntetőeljárás kezdő időpontja az előkészítő eljárás elrendelésének, ennek hiányában a nyomozás elrendelésének dátuma.